

Ik ben weer. thuis

Als tiener wist ze niet hoe gauw ze er weg moest. Een half leven later keert Florian van Rees terug naar haar geboortedorp.

Foto's: Arie Kievit

Door je ouders worden opgehaald van een schoolfeest. Ik vond het als tiener echt verschrikkelijk. Mijn vriendinnen en klasgenoten in Rotterdam fietsten in groepjes naar huis of bleven nog wat hangen. Maar ik stapte bij mama in de auto. Dat moest, want ik woonde in een dorp. De laatste bus ging om half 11.

Het was een van de redenen dat ik het stom vond dat mijn ouders Rotterdam hadden verruild voor de Hoeksche Waard. Zij vonden dat een mooie plek om hun kinderen te laten opgroeien. Een huis met een tuin, spelen in een doodlopend straatje, de Binnenmaas op loopafstand. Maar ik vond: hoe hebben jullie dat óóit kunnen doen?

Want daar, in dat dorp, mocht ik aanvankelijk op zondag niet eens rolschaatsen. Er was alleen een christelijke basisschool waar ik psalmen en gezangen moest leren. Het supermarktje was op woensdagmiddag en op zaterdag vanaf 4 uur gesloten.

En over mij en mijn familie werd gekletst. We waren een beetje 'anders', en hoewel ik er ben geboren, was ik toch 'import'. We spraken geen Hoeksche Waards, mijn zus en ik liepen weleens op blote voeten over straat, in een loeistrakke spijkerbroek of juist een Indiaas ge-

waad. Ik was een rebels en eigen-gereid grietje, volgens sommige moeders geen geschikt vriendinnetje voor hun dochters.

Zodra ik kon, was ik dan ook vertrokken. Ik was 17 en dolblij dat ik dat suffice eiland achter me kon laten om een wereld te verkennen die natuurlijk vele malen interessanter was.

35 jaar later. Op de kleine vrijdagse warenmarkt sta ik naast een dame. Ik ken haar gezicht, graaf in mijn geheugen, heel diep. Gevonden: het is mevrouw De K. Ze is oud geworden. Op haar

Ik speelde altijd al graag buiten. Op de grond waar ik als peuter door de plassen stampte, ligt nu de straat met mijn huis. Op skates toer ik over het eiland.

beurt bestudeert zij mij, denkt waarschijnlijk hetzelfde, en concludeert: „Ja hoor, ze is het, de jongste Van Rees. Ik had al van je vader gehoord dat je er weer was. Welkom terug. Ben je net zo lief geworden als je moeder?”

De ontmoeting ontroert me. Niet alleen omdat de oude dame mij herkent en me welkom heet. Maar ze kent mijn vader en moeder. En daarmee kent ze een deel van mij, het nest waaruit ik kom, een deel van mijn geschiedenis. Ik voel dat ik een schakel ben in een keten, dat ik hier, in mijn oude dorp, onderdeel ben van een gemeenschap. „Zo lief als mijn moeder? Dat is onmogelijk.”

Ik heb nooit heimwee gehad naar mijn dorp. Ik woonde in andere delen van het land. Door de jaren heen kwam ik er nog geregeld, op bezoek bij mijn ouders. Maar ik had de laatste 28 jaar een leven en een gezin in Utrecht en vanwege banen en school was terugkeren naar mijn geboortegrond nooit aan de orde.

Tot de scheiding vorig jaar, en ik een nieuw huis zocht.

Met het werk inmiddels in hartje Rotterdam en mijn ouders nog steeds in het huis waarin ik ben geboren, was de keuze voor Zuid-Holland snel gemaakt.

Voor collega's was het vanzelfsprekend: 'Jij komt natuurlijk naar Rotterdam. Lekker stappen, winkelen, restaurants, modern en levendig, een stad voor vrije

geesten. Echt iets voor jou. En op de fiets naar je werk.'

Dat laatste sprak me enorm aan, maar verder... Ik vind Rotterdam geweldig, voor een stad. Dat vond ik al toen ik er op de middelbare school zat en dat vind ik nog steeds nu ik er werk en uitga. Maar ik wil er niet wonen.

Na de havo verhuisde mijn beste vriendin naar Amsterdam. Als ik met de trein naar haar toe ging en over het drukke Damrak de stad inliep, voelde ik me verloren. Zo veel mensen, zo veel in zichzelf gekeerde vreemden. Soms ving ik iemands blik, was er even contact. Dan had ik de neiging te groeten, zoals ik gewend was te doen, maar in de stad is het raar als je 'hoi' zegt tegen een wildvreemde. Wat nou hoi?! Wat moet je van me?

Ik voel me in een grote stad nog steeds een beetje eenzaam, dat is nooit weggegaan. Kennelijk wil ik, dorpsmeisje, niet anoniem zijn. Ik wil herkend en gekend worden, ik vind het prettig contact te maken met de mensen om me heen. Ook al ben je vreemden, je groet elkaar. We hoeven geen vrienden te worden, maar het biedt een soort geruststelling dat we elkaar 'zien', dat we aan elkaar verbonden zijn.

Niet naar de stad dus, maar waarheen dan? Pijnacker? Rhoon? Barendrecht? Ik ken ze niet, maar het zijn misschien best leuke plekken om te wonen. Mooie huizen, aardig wat winkels

en cafés... Misschien moest ik maar eens wat nieuwe dingen ontdekken, nieuwe mensen leren kennen, gewoon, een heel nieuw leven beginnen. Spannend, zo in m'n eentje. Brielle wellicht?

Ik had mezelf kunnen uitdagen, dwingen het avontuur aan te gaan door me te vestigen op een plek waar ik nog nooit geweest ben, waar ik geen gevoel bij heb. Lid worden van een nieuwe tennisclub, contact leggen met vreemden die niets van mij weten en van wie ik niets weet, de straatnamen leren kennen, de lokale feestjes en gebruiken...

De geur van de Binnenmaas ligt vast in mijn geheugen. Net als het geluid van de kerkklokken

Mijn oudertijk huis ligt in een doodlopend straatje. Daar bouwde mijn broer allerlei vehikels. Ik fungeerde als testrijder.

dergelijke verbinding met de aarde heeft gelegd.

Ook de verbinding met de mensen is gebleven. Bij veel gezichten zie ik: dat is er een uit die familie, en dat is er eentje van die. En dan weet ik: deze mensen zwommen in hetzelfde water, speelden in dezelfde boomgaard, leerden van dezelfde juf schrijven, vierden op dezelfde manier Koninginnedag. Onbeduidende gebeurtenissen, maar we zijn ook bij elkaar thuis geweest – soms via een broer of zus – weten wie de ouders zijn, en de broers en zussen, of er tussen de middag warm werd gegeten. Over mijn achtergrond hoef ik weinig uit te leggen en waar ik in de tussentijd ben geweest, is zelden onderwerp van gesprek. Ze nemen mij tussen zich in, ze kennen me immers. En wie gekend wordt, is niet alleen.

En toen was daar de man op het tennispark. 'Echte' import, zoals ik de Rotterdammers zie die veel later dan mijn ouders op het platteland gingen wonen. De man bedoelde het natuurlijk vriendelijk toen hij mij, het nieuwe clublid, iets ging vertellen over de geschiedenis van het park. Ja, hallo!, dacht ik, ik was al lid in de tijd dat er nog niet op zondag mocht worden gespeeld, was een van de eerste jeugdkampioentjes!

Maar hij kende mij niet. Nee, natuurlijk niet; ik was al weg voordat hij kwam.

Laatst haastte ik me, in een jurkje en op hoge hakken – ik had

's avonds een etentje – naar de bushalte. Ik werd nagekeken door twee mannen die in een tuin werkten. Toen ik terugkeek, herkende ik een van de twee. En hij herkende mij. We moesten lachen. Het was m'n eerste vriendje, met wie ik op een fuif heb geschuifeld op het liedje *Mamy Blue*. We waren 9, maar bij die gedachte kreeg ik alsnog een kop als een biet. „Joh, da's de jongste van Verrees,” hoorde ik hem tegen de ander zeggen. „Ze komme uiteindelijk allemaal weer terug, hee.”

Ik moest eerst weg om hier nu pas echt te kunnen zijn. ■

En toen, nadat ik een paar weken bij mijn ouders en elders op het eiland had gelogeed, wist ik het: ik ga terug naar de Hoeksche Waard! Terug naar het dorp waar ik vroeger niks aan vond, waar niks te doen was, waar werd gekletst, waar je vanachter horren in de gaten werd gehouden. En waar veel hetzelfde is gebleven in de 35 jaar dat ik er weg was.

Verskillende redenen om er niet te gaan wonen, waarom het dan toch doen? Niet alleen omdat mijn ouders daar nog zijn. Ik doe het vooral omdat ik me er, ondanks alles, thuis voel.

Sterker nog, mijn lichaam lijkt te zeggen dat ik er hoor. Zo springt mijn hart op als ik uit de Heinenoordtunnel rij en weer op mijn eiland kom. Als ik aan het skaten ben, krijg ik soms vlinders in m'n buik van de schoonheid van het landschap, van de knotwilgen langs de dijken, van de kaarsrechte voren in de zware zwarte klei. In Utrecht trok ik er ook met mijn skates op uit en daar is het natuurlijk ook hartstikke mooi, maar dat is zandgrond hè, da's toch anders; daar staan geen aardappels, suikerbieten en spruiten op.

En als ik bij de Binnenmaas ben, lijkt mijn neus extra gevoelig zodat ik die eigen geur van het water volledig in me op kan nemen. Het ruikt nog precies als vroeger.

De geur ligt vast in mijn geheugen. Net als het geluid van de kerkklokken, het langdurige gebeier drie keer per dag en de slagen op het hele en het halve uur.

Als mijn zintuigen deze omgeving lijken te herkennen als 'thuis' zou je haast denken dat ik ontworteld was. Zo heb ik het nooit beleefd, maar duidelijk is dat mijn ziel nergens anders een